

Sprawozdanie

**z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
i systemie pieczy zastępczej w Gminie
Mochowo za 2025 rok**

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem, które powinno zapewnić dziecku bezpieczeństwo. Prawidłowo funkcjonująca rodzina zapewnia przede wszystkim wsparcie dla wychowujących się w niej dzieci, dba o ich rozwój emocjonalny i społeczny, właściwie rozpoznaje i zaspokaja ich potrzeby oraz prawidłowo kształtuje osobowość młodego człowieka. Zachodzące obecnie zmiany społeczne i gospodarcze są przyczyną wielu przemian w funkcjonowaniu rodziny. Zauważyć należy, że zmieniają się również ich problemy coraz częściej występują uzależnienia od środków psychoaktywnych jak i od mediów społecznościowych, wzmagających poczucie wyobcowania, izolację od społeczności. alienację społeczną. Pojawiające się w rodzinach problemy niejednokrotnie są złożone i wymagają wielowymiarowych, interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań.

W związku z powyższym praca z rodziną powinna mieć zarówno charakter profilaktyczny jak również należy kierować ją tam, gdzie pojawiają się pierwsze trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W takich przypadkach znaczącą rolę odgrywają instytucje i służby zobligowane do pomocy rodzinie, które wspierają i podejmują na jej rzecz określone działania.

Na terenie gminy Mochowo zadania, dotyczące wykonania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mochowie. Działania w 2026 roku podejmowane były w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 przyjętego Uchwałą Rady Gminy Mochowo Nr 68.XIII.2025 z dnia 27 lutego 2025 roku.

Głównym celem programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez zintegrowanie i spójne działania na rzecz dziecka i rodziny w zakresie wzmocnienia roli i funkcji rodziny.

W 2025 roku cel ten realizowano przez cele szczegółowe, takie jak:

1. Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz stabilizacji poprzez:

- zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia,
- udzielanie pomocy rodzinom w postaci świadczeń rodzinnych,
- udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy w formie stypendiów szkolnych,
- finansowanie dzieciom posiłków w szkołach i w przedszkolach w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”,
- pomoc żywnościowa dla osób najbardziej potrzebujących w ramach programu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na Pomoc żywnościową na lata 2021-2027,

- realizacja przez placówki oświatowe programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno-wychowawczych przeciwdziałających dysfunkcjom społecznym,
 - pomoc dla rodzin w ramach istniejących programów, tj. asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością.
2. Zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez podejmowanie działań interdyscyplinarnych, tj.:
- systematyczna diagnoza rodzin objętych pomocą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mochowie,
 - zapewnienie wsparcia poprzez usługę asystenta rodziny,
 - współpraca asystenta ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych,
 - wspieranie i ochrona rodziny przez Zespół Interdyscyplinarny,
 - prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem,
 - konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, tj. pomoc psychologiczna w szkołach, nieodpłatna pomoc prawna,
 - sporządzanie pism do Sądu Rodzinnych i Nieletnich w Sierpcu o wgląd w sytuację rodziny,
 - współpraca z podmiotami oraz instytucjami zajmującymi się dziećmi czy rodziną (np. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu, Sąd Rodziny i Nieletnich w Sierpcu, Komenda Powiatowa Policji w Sierpcu Posterunek Policji w Gozdowie, czy placówki oświatowe z terenu gminy),
 - pomoc rodzinom, dotkniętym przemocą, uzależnieniami w ramach działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Wspieranie w prawidłowym funkcjonowaniu rodzin dysfunkcyjnych poprzez:
- prowadzenie monitoringu dzieci w rodzinach, dotkniętych sytuacją kryzysową,
 - udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach poprawy swojej sytuacji,
 - monitorowanie i ocena sytuacji rodziny w przypadku umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
 - współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz w instytucjonalnej pieczy zastępczej,

4. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników działających na rzecz rodziny, w tym np. samokształcenie i doskonalenie, korzystanie z podręczników, czasopism, dostępnych materiałów oraz informacji z Internetu.

Adresatami programu były rodziny wychowujące dzieci, zamieszkujące na terenie Gminy Mochowo borykające się w wieloma trudnościami m.in. przemocą w rodzinie, uzależnieniami, ubóstwem, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych m.in., których dzieci zostały umieszczone w zastępczych formach opieki w tym pieczy zastępczej.

ASYSTENT RODZINY

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje gminę do zapewnienia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wsparcia i pomocy asystenta rodziny.

Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę, którą się opiekuje, podstawowego poziomu stabilności życiowej umożliwiającej jej wychowanie dzieci.

Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mochowie zatrudniony jest jeden asystent rodziny (1 etat, umowa o pracę). Całkowity koszt, związany z zatrudnieniem asystenta w 2025 roku wyniósł: 121.313,47 złotych, w tym: 80.076,92 złotych, to środki własne gminy.

Gmina Mochowo otrzymała dotację z budżetu państwa ze środków Funduszu Pracy na dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia i kosztów zatrudnienia asystenta rodziny w ramach rządowego programu wspierania rodziny „Asystent Rodziny w 2025 roku” w łącznej wysokości: 25.686.05 złotych.

W ramach programu gmina uzyskała wsparcie finansowe na dofinansowanie:

- w kwocie 2.400,00 złotych dodatku do wynagrodzenia asystenta rodziny,
- w kwocie 23.286,05 złotych kosztów zatrudnienia asystenta rodziny w wysokości do 30% kosztów poniesionych przez Samorząd (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzenia) poniesionych za okres styczeń – grudzień 2025 roku.

Ponadto otrzymaliśmy również w 2025 roku dotację celową w kwocie 14.360,40 złotych na dofinansowanie zadań gminy z zakresu wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej, w ramach rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń

pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” w postaci dodatku motywacyjnego.

Asystent rodziny w 2025 roku obejmował wsparciem 17 rodzin. Liczba dzieci w rodzinach wyniosła 33.

Charakterystyka rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2025 roku:

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	17
	• do 3 miesięcy	0
	• powyżej 3 miesięcy do 12 miesięcy	5
	• powyżej 1 roku	12
2.	Liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do pracy z asystentem rodziny	12
3.	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta w tym:	46
	• dzieci od 0 do 3 roku życia	11
	• dzieci od 4 do 6 roku życia	10
	• dzieci od 7 do 13 roku życia	20
	• dzieci od 14 do 16 roku życia	3
	• dzieci od 17 do 18 roku życia	2
5.	Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył pracy w tym:	2
	• ze względu na osiągnięcie celów	2
	• ze względu na zaprzestanie współpracy z rodziną	0
	• ze względu na brak efektów	0
	• ze względu na zmiany metody pracy	0

W rodzinach tych podejmowane były działania w zakresie:

- wzmocnianie roli i funkcji rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, budowania kompetencji i postaw wychowawczych poprzez indywidualne konsultacje wychowawcze oraz udzielanie wsparcia dla rodziców mających trudności wychowawcze z dziećmi,
- poprawy ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, racjonalnego gospodarowania budżetem domowym,

- utrzymywania higieny i pielęgnacji,
- monitorowania z pedagogami i wychowawcami absencji i realizowania obowiązku szkolnego dzieci,
- udzielanie rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- przedstawiania ofert pracy, szkoleń w zakresie podnoszenia kwalifikacji i zdobywania nowych umiejętności,
- motywowania osób z problemem alkoholowym do podejmowania lub kontynuowania terapii,
- współpracy z instytucjami wspierającymi rodzinę takimi jak Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rejonowy, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły i przedszkola,
- poprawy relacji między członkami rodziny,
- wsparcie emocjonalne w sytuacjach trudnych, wzmacnianie i wspieranie do stosowania się do ustalonych zasad życia rodzinnego, dotyczących, np. odrabiania lekcji, podejmowania obowiązków domowych, właściwego komunikowania się z rodzicami i rodzeństwem,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, itp.

POBYT DZIECI W PIECZY ZASTĘPCZEJ

W przypadku braku możliwości zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę powiat za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań Gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej.

W myśl art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina, właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gmina Mochowo w 2025 roku na sfinansowanie wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w pieczy zastępczej oraz na utrzymanie w placówce opiekuńczo-wychowawczej i objęcie rodzin zastępczą opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej przeznaczyła kwotę 101.126,84 złotych. Opłacono z tego pobyt 7 dzieci z czego 6 przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej, natomiast 1 w placówce opiekuńczo – wychowawczej, tj. Domu Dziecka). Dla porównania w latach poprzednich koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł:

- w 2024 roku – wartość realizacja zadania: 104.042,35 złotych (8 dzieci).

- w 2023 roku – wartość realizacja zadania: 101.462,87 złotych (5 dzieci).

REALIZATORZY

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w Gminie Mochowo była prowadzona w sposób zintegrowany, interdyscyplinarny oraz wielopoziomowy.

Realizatorami oprócz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mochowie były poniżej wymienione jednostki, które podejmowały następujące działania.

Instytucja:	Zadania/zakres współpracy
Urząd Gminy w Mochowie przy współpracy Biblioteki – Centrum Kultury w Mochowie oraz Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Mochowie	- wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny. -organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i rodzin promujących zdrowy styl życia
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sierpcu	- udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów, dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem, - zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. - udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze
Sąd Rejonowy w Sierpcu – Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Sierpcu	- orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Sierpcu	<ul style="list-style-type: none"> - wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń Sądu, - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieska Karta
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Mochowie	<ul style="list-style-type: none"> - integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. - wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieska Karta.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mochowie	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez udzielanie porad przez terapeutę Uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym,, - wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży, - podejmowanie czynności zmierzających do Sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu, - Inicjowanie działań, związanych z profilaktyką uzależnień, - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieska Karta
Punkt Konsultacyjny w Mochowie.	<ul style="list-style-type: none"> - konsultacje prowadzone przez terapeutę uzależnień: prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, udzielanie osobom oraz ich rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych i profilaktycznych w sprawach uzależnień.
Komenda Powiatowa Policji w Sierpcu. Posterunek Policji w Gozdowie	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie Gminy Mochowo. - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty.
Szkoły z terenu Gminy Mochowo	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. - wsparcie pedagogiczne oraz psychologiczne dla rodziców i dzieci. - pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. - uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskie Karty.
Ośrodki Zdrowia z terenu Gminy Mochowo	<ul style="list-style-type: none"> - opieka i profilaktyka zdrowotna. - podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieska Karta.
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sierpcu	<ul style="list-style-type: none"> - umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego i pedagogicznego.
Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy i Rozwoju Lokalnej Społeczności "Pomocna Dłoń" przy współpracy z tut. OPS	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc rzeczowa (artykuły żywnościowe) w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027.
Powiatowy Urząd Pracy w Sierpcu	<ul style="list-style-type: none"> - upowszechnianie ofert pracy

Potrzeby na 2026 rok wynikające z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gmina Mochowo w zakresie realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zakłada następujące działania:

- praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej poprzez:

- zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

- podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia,

- zabezpieczenia środków finansowych z przeznaczeniem na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych pieczy oraz dodatkową rezerwę w związku z możliwością wystąpienia sytuacji umieszczenia kolejnego dziecka,

- sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu Wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w rodzinie w środowisku lokalnym,

- promowanie integracji rodzinnej,

- prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka zagrożonego kryzysem lub przeżywającego trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej.

- doskonalenie współpracy między instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodzin,

- organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych przy współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,

- zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym,

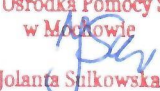
- wsparcie w postaci zapewnienia usług opiekuńczych oraz asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością,

- realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z urodzeniem dziecka z ciężką chorobą i niepełnosprawnością.

W celu skutecznego wspierania rodziny mającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczej konieczne jest zapewnienie im kompleksowej pomocy.

Kluczowe do osiągnięcia tych celów jest dalsze zaangażowanie osób, instytucji i organizacji działających na terenie gminy Mochowo lub obejmujących ją swoim zasięgiem.

Niezbędne jest również zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych na realizację ustawowych zadań, co pozwoli na efektywne wdrażanie działań i osiągnięcie zamierzonych rezultatów.

DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Mochowie

Jolanta Szilkowska